

doba, za katero mora biti pripravljena mladina. Tem besedam dr. Korošca lahko zaupamo, da jih bo uresničil, ako ga bodo pustili dalje časa pri krmilu naše prosvete. On je znal naš slovenski narod vzgojiti in pripraviti na veliko prevratno dobo po svetovni vojni, da smo ji bili kos brez revolucije in prelivanja krvi. Ta veliki mož in narodni vzgojitelj bo znal tudi sedanjo mladino pripraviti, da bo brez posebnih prekucij šla naproti oni veliki dobi, ki prihaja na svet.

Svéta si zemlja in blagor mu, komur plodiš —
z oljem mu lečiš razpokano dlan,
šrambe mu polniš in vina mu vračaš za znoj,
daješ sena in otave za vola, ki vlačil je brano,
hodil pred plugom in družno potil se z oračem;
točiš cveticam v čaše medu, da pride bučela
gnana od tajnih slrbi pomladi na delo za božič;
ni gospodinje strah mrazov, zakaj nje družina
dvojno obleko ima, in čuješ na tnalu,
trlice? In osnutek na statvah čaka že votka.

Oton Župančič, »Duma«.

Po Jugoslaviji

Opozicija v naši državi prišla zopet prepozno. Ta usoda jo je zadela takrat, ko je takoj po sklenjenem narodnem sporazumu z dne 26. avgusta 1939 zamudila ponujeno priliko, da bi vstopila v vlado. To velja predvsem za srbske demokrate, ki so takrat še bili pod vodstvom Ljube Davidoviča, medtem ko jih zdaj vodi Milan Grol. Na naslednjih te usodne napake še vedno trpi demokratska politika. Kar se tiče JNS, ni bila storjena ta neprevidnost, da bi ji ponudili vstop v vlado, ker JNS bi ponudbo takoj sprejela. Saj se med vsemi opozicionalnimi skupinami najbolj peha za koncentracijsko vlado. Pri tem stremljenju jo krepko podpira del socialistov, ki jih vodi profesor Divac; temu delu pripadajo tudi socialisti v Sloveniji. Toda želje opozicije so se zopet izjalovile. Opozicija je zopet prišla prepozno. Namesto zaželjene koncentracije je prišla rekonstrukcija z vstopom g. dr. Antona Korošca v vlado.

Samostojna demokratska stranka je v glavnem bila zasidrana na Hrvatskem. Zadnji čas njeni pogledi veljajo tudi Sloveniji, kjer želi izpodrinuti JNS. Glavno njeno zatočišče je mariborski »Večernik«, ki je okoli sebe začel

zbrirati krog svobodomiselnih razumnikov, kateri so nezadovoljni z voditelji JNS. Sedaj pa preti ista usoda Samostojni demokratski stranki na Hrvatskem, katera je zadela JNS v Sloveniji: začela so se ji majati tla pod nogami. Pri občinskih volitvah v banovini Hr-

PRINAŠAM VAM
MLADOST
IN LEPOTO!

Mladostne poteze niso odvisne od Vaše starosti, ampak od negovanja Vaše kože. Poskusite vsaj enkrat NIVEO! Zakaj samo NIVEA vsebuje EUCERIT, ki daje Vaši koži zdravje, a samo zdrava koža lahko izraža mladostne in sveže poteze.

vatski se je pokazalo, da so Srbi začeli obratiti hrbet tej stranki ter se nagibati k JRZ. Prosvetna organizacija stranke z naslovom »Seljaško kolo« je odpovedala stranki pokorščino ter šla na pot politične pregrupacije. In ker se dvema nesrečama rada pridruži še tretja, je bilo v Zagrebu ustavljeno glavno politično glasilo stranke »Nova riječ«. Tako se mariborskemu »Večerniku« odpira možnost, da avanzira za glavno strankino glasilo.

Cestna dela iz dohodkov cestnega sklada

Kakor znano, posedamo v Jugoslaviji državne in banovinske cestne sklade, iz katerih se zajemajo viri za izpopolnitev našega cestnega omrežja.

V naslednjem navajamo podatke o dosedanjih dohodkih državnega cestnega sklada in delih, ki so bila izvršena iz teh dohodkov, oziroma ki so še na programu.

Na podlagi dohodkov državnega cestnega sklada je bilo leta 1938. in 1939. najeto posojilo za izpopolnitev naše cestne mreže v višini 240.000.000 din. Predvideno pa je najetje še posojila v višini 1.500.000.000 din. Dejanjski dohodki cestnega sklada so znašali od 1. julija 1939 do 31. marca 1940 132.000.000

din. Iz sklada pa je bilo v tem času izdano 86.300.000 din.

Gradbeno ministrstvo si prizadeva, da bi se naša cestna mreža čim bolj izpopolnila ter da bi bile naše ceste v dobrem stanju. Veliko pažnjo posveča ministrstvo tudi odpravi prevelikih ovinkov, klancev itd.

Za cestna dela skrbi 84 tehničnih oddelkov, ki delajo na ozemlju vseh naših 347 okrajev. Poleg tega pa skrbe za ceste tehnični oddelki pri banskih upravah. Poleg teh tehničnih oddelkov pa je ustanovljenih še 20 terenskih tehničnih sekcij, ki skrbe za gradnjo novih cest in mostov.

V letu 1940. je delavnost teh terenskih sek-

Preteklost sodobnih tihotapecev. Marija Parette iz Albanove v bližini Neaplja v južni Italiji je veljala za zgladno mater. Kadar je šla z doma, jo je bilo le redko kdaj videti brez deteta, ki ga je nosila, toplo zavitega, ljubeče v svojem naročju. Ta zgladna materinska ljubezen je gnila tudi nekoga podčastnika finančne straže, ki je gospo Marijo nekega dne srečal na cesti. Začel je z njo pogovor, pohvalil jo je zavoljo njene skrbi za otroka in je hotel malčka končno malo pobožati. A kdo opiše njegovo presenečenje, ko je pogledal malo pobilje in je na blazini opazil ne rožnatoga obraza majhnega zemljana, temveč vrat precej debele steklenice. Ta steklenica je bila napolnjena z alkoholom, ki ga je hotela

Junak divjine

Ameriški roman

*

1.

Erik je ves dan sedel v sedlu. Plemeniti konj Blisk je bil vzdržan in se je le malo poznala na njem utrujenost. V dolini je oblaček prahu še vedno kazal pot za žiginskimi tatovi. Erik jim je sledil od naselbine, ne da bi ga bili opazili. Vroč dan je imel za seboj, mučno ježo skozi pragozdove. Blisk si je moral med zaraščenimi koreninami in prepletanim grmičevjem često utirati novo pot. Včasih mu je moral pri tem tudi jezdec pomagati. Stopiti je moral s konja in z nožem delati prostor med zapletenimi vejami. Od časa do časa je jezdit na rob gorskega grebena in od tam je videl, da so tatovi gnali živino v Sončno dolino. Erik je računal s tem, ker je tam bil edini pašnik med skalami in prepadi. Tatovi so vse storili, da bi svoje preganjalce že v začetku gorskega grebena spravili na krivo sled, toda Erik se ni dal zavesti. Najprej jim je sledil po izsušeni strugi gorskega potoka, ko pa so sledovi prenehali na kamenitih tleh, je odjezdil na gorski greben in od tam je kmalu zagledal čredo med divjimi prepadi. Nato jim je kar naprej sledil. Tatovi

so zapustili sotesko Tiago in zavili v zelo težko dostopno ožino, ki jo je le malo ljudi poznalo.

Zdaj so bili izpostavljeni Eriku, ne da bi slutili. Jezdec je bil na tisoč metrov visokem vrhu na kalifornijski zemlji. Okrog njega so se dvigale granitne stene. Nad njim se je razprostiralo blede nebo, ki so ga pokrivali prozorni oblaki. Zahajajoče sonce jih je krvavordeče pobarvalo. Rdeča barva pa je vse bolj bledele in se spreminjala v sivo. Sonce je naglo tonilo in sence so postajale vse večje. Čez čas pa je rdeča kroglja izginila za obzorjem in na zemljo je legel mrak.

Erik je skočil s konja. Določenega načrta še ni imel, a na pol je sklenil, da bo napadel tatove. Zrhljal je sedlo in pred konja je vrgel nekaj prgišč ovsca. Nato je šel na rob gorskega vrha in je tam sedel. Od spodaj je prihajal k njemu divji živčav: mukanje živine, topot kopit, vpitje in hreščanje vej. Trpek smeh mu je zaigral okrog ustnic: zavest, da se v ožini pasejo Samovi biki in njegova živina, mu je pognala v glavo kri.

Da, tam spodaj so Samovi biki, njegova čreda in Moranovo govedo. Pet tisoč živali se je paslo v dolini. Tatovi so očitno imeli namen, čredo odvesti še više na sever in tako zabrisati vse sledove. Morda so hoteli poskusiti srečo na strmih prelazih Sierre Nevade.

Precej globoko pod Erikom je štrlel iz gore skalnat balkon. Ljudi, ki so na njem sedeli in se s hrbiti nasla-

cij zaradi izrednih razmer bila nekoliko manjša ter so se v glavnem samo dovrševala že začeta dela. V ta namen je bilo izdano okoli 100.000.000 din.

V letih 1938. in 1939. je bilo iz štirimilijardnega posojila izdano za ceste 187.500.000 din, poleg tega pa je bilo v ta namen uporabljeno tudi posojilo v višini 240.000.000 din. Na podlagi dohodkov cestnega sklada je bilo izdano za ceste torej nad 400.000.000 din. Sedaj so izdelani načrti za zgraditev, oziroma modernizacijo cest za 700.000.000 din.

More se računati, da bo na podlagi dohodkov cestnega sklada ter novega posojila v

višini 1.500.000.000 din še na razpolago kljub že izdanim 427.500.000 din še 1.572.500.000 din. To je vsota, ki bo na razpolago za izvedbo cestnega programa, ki je že izdelan. Po tem programu so predvidene v Sloveniji naslednje nove ceste:

Kranj-Naklo-Jeseniče-državna meja,
Celje-Ljubljana,
Ljubljana-Novo mesto,
Ljubljana-Sušak in
Ljubljana-Logatec-državna meja.

Cesta iz Maribora do Celja torej ni predvidena.

Premestitve kapucinske duhovščine. Iz Škofje Loke je prestavljen v Ptuj o. Dionizij Pristovnik, iz Studencev pri Mariboru v Ptuj o. Jakob Vučina, iz Maribora v Varaždin o. Alfonz Kšela, iz Ptuja v Karlobag o. Štefan Lesjak, iz Ptuja v Osjek o. Fortunat Vrečič, za kaplana v Studence pri Mariboru pa o. Milan Zavrtnik.

Nova sveta maša v Mariboru. V nedeljo, dne 14. julija, bo v mariborski stolni in mestni župni cerkvi sv. Janeza Krstnika daroval prvo sv. daritev g. Janko Pajk. Slovesen voh v cerkev bo ob 9.30, nakar sledi pridiga g. stolnega dekana dr. Fr. Cukale. G. novomašnik je zadnje nedeljo v mariborski stolnici prejel z drugimi lavantinskimi bogoslovci sv. mašniško posvečenje, študira pa na bogoslovni fakulteti ljubljanskega vseučilišča. Je sin knjigoveškega mojstra Cirilove tiskarne g. Franca Pajka.

Osebnost vest. Za starešino okrajnega sodišča pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je bil imenovan tamošnji sodnik g. Maks Ašič.

Avtomobilska nesreča. Anton Modrič, trgovec s svinjami iz Sivca v Banatu, je imel na poti vagon svinj za Slovenjgradec in Dravograd. Dne 5. julija so se peljali v avtomobilu iz Slovenjgradca proti Dovžam strojni mehanik Jože Tišlar, Janez Berložnik, Friderik Dorbini in že omenjeni Anton Modrič. Avto je šofiral Berložnik pod nadzorstvom Tišlarja. Avtomobilu je prišlo nasproti več žensk. Berložnik je izgubil oblast nad avtomobilom

Novice iz domačih krajev

Duhovniške vesti. Imenovan je bil za dekana dekanije Rogatec g. Julij Vajda, dekanjski upravitelj pri Sv. Križu na Slatini. — Umeščen je bil za nadžupnika v Rogatcu g. Ferdinand Pohraški, župnik pri Sv. Vidu nad Valdekom. — Postavljeni so bili: za kaplana v Rogatcu g. Ivan Rajner, tamošnji provizor; za provizorja pri Sv. Vidu nad Valdekom g. Maks Ledinek, I. kaplan v Ljutomeru; za I. kaplana v Ljutomeru g. Franc Pečar, tamošnji II. kaplan; za vikarja-pomočnika v št. IIju pod Turjakom g. Justin Oberžan, tamošnji kaplan; za provizorja na Vurbergu g. Josip Mlaker, mestni kaplan v Ptuj; g. Ignacij Feguš, II. kaplan pri Sv. Juriju ob juž. žel.,

za tamošnjega I. kaplana. — Prestavljeni so bili gg. kaplani: Ivan Voda od Sv. Lovrenca na Pohorju za II. kaplana v Ljutomeru; Rudolf Jerman iz Hoč v Ptuj; Štefan Zver iz Črensovcev k Sv. Andražu v Slov. goricah z delokrogom pri Sv. Martinu pri Vurbergu. — Nastavljeni so bili za kaplane gg. semeniški duhovniki: Alojzij Verbnjak pri Sv. Lovrencu na Pohorju, Franc Zagradišnik v Hočah, Karel Žel pri Sv. Juriju ob juž. žel. (II.), Mihael Grešak v Laporju. — Bolezenski dopust je dobil g. Vinko Kolman, provizor na Vurbergu; obenem se mu je dodelilo službeno mesto II. kaplana pri Sv. Lovrencu na Pohorju.

Stari in izkušeni Lloyd Georg, ki bi naj vstopil v angleško ministrstvo

Cordell Hull, zunanji minister Združenih držav Severne Amerike

General Henrik Stimson, novi ameriški vojni minister

General Stulpnagel, vodja nemške komisije za izvršitev premirja

njali na gorsko steno, si le s težavo opazil. Toda dim jih je izdal. Oster duh se je dvigal do Erika in dražil njegov nos. Mladenič se je previdno umaknil, skrbno je pazil, da s premikanjem ne bi sprožil kakega kamenčka, ki bi se kotil do tatov in vzbudil njihovo pozornost. Ko se je spet vzravnil, je začel razmišljati. Može, v družbi katerih se je bil podal za zločinci, so daleč zaostali in ni bilo niti najmanjšega izgleda, da bi prispeli sem pred odhodom živinskih tatov. Trmasti Sam je pregovoril može, da so zavili na napačno pot, ki se vije po izsušeni strugi gorskega potoka. Stari osel je popolnoma pod vplivom ognjevite Anite Orloga, ki se je bila priključila zasledovalcem. Dekle je ves prvi dan žlobudralo in možem dopovedovalo, da je tista steza prava. Toda Erik je spoznal zvitost tatov. Kakih sto krav so nagnali v tisto ožino, da bi svoje zasledovalce preslepili. In to se jim je radi Samove kratkovidnosti in Anitinega prigovarjanja posrečilo. Zasledovalci so zdaj gotovo že spoznali prevaro in iščejo izhod iz soteske. Misel, da bodo tatovi živino gnali po strugi, ki je ležala globoko med skalami, do Vražje kotline, je bila nespametna, toda Erik je zaman govoril. A zakaj si je Anita vtepla v glavo misel, da je tatinska tolpa izbrala tisto strugo? Saj je vendar pametno dekle! Nerazumljivo! Nenadoma se je bil vzbudil v njem sum, ki pa ga je takoj zadušil. Zdaj se mu je spet vsiljeval sum. Sklenil je, da bo po povratku domov bolj pazil.

Njega Anita ni mogla pregovoriti. Ločil se je od drugih in sledil svojemu nagonu. Kmalu je uvidel, da je na pravi poti. Vzpodbodel je konja in dirjal. In zdaj je na cilju: pod njim so tatovi in ukradena živina. Konja je odvedel v gozd. Sedlo je spet pritrdil. Nato se je vrnil na prejšnji prostor. Legel je in strmel v globino. Vseh tatov ni videl, a je sklepal, da jih ni dosti. Pod njim so bili štirje može in toliko jih je najbrž bilo na pašniku pri čredi. En človek proti osmim!

Erik je koval načrt za napad. Najprej bo napadel bandite, ki so sedeli spodaj pri ognju. Ti so mislili, da so dobro zavarovani pred napadom, ker niso računali na to, da bi jim mogla od zgoraj pretiti kaka nevarnost; gorska ploščad, na kateri se je Erik skrival, je namreč na videz bila nedostopna. Mladenič je gorel od nestrpnosti. Njegove oči so se zlovesče svetlikale. Upal je, da bo naposled razkrinkal lopove, ki že nekaj mesecev sem strahujejo naselbino. To namreč ni prva čreda, ki jo neznan tatovi ženejo proti Nevadi. Tri Erikove sosede je »tolpa sivih jezdecev« popolnoma izropala, tako da so se morali odseliti. Nihče ni vedel, kdo je dal tolpi to ime. Tako so pač imenovali skrivnostne tatove, a njih samih ni nihče poznal in tudi za njihovega voditelja niso vedeli.

»Torej: eden proti štirim!« je zamomljal Erik. »Če jih bom v spanju presenetil, bo napad uspešen. Ako pa bo tudi samo eden buden, je izid borbe negotov.«

Paretejeva vtihotapiti v Neapelj! Hišna preiskava v njenem domu je spravila na dan še deset takšnih, skrbno v otroško posteljo spravjenih, z alkoholom napoljenih »dojenčkov«, ki bi morali po vrsti na tihotapsko pot v mesto.

Nenavaden skopuh. V majhnem kraju v bližini Milana v zgornji Italiji je umrl te dni pismonosa, ki si je znal iz svojega malega zaslužka prištediti 400.000 lir. Može je bil seveda zagrižen samec in je na mesec porabil samo 50 lir. Njegovo skopuštvu je šlo tako daleč, da je pobiral celo ugasle žveplenke, da si je iz njih delal kličke za čevlje. Za jed ni izdajal skoraj ničesar, kolikor je mogel, je poskrbel, da so mu jesti dajali sorodniki in znanci.